

MLADÁ FRONTA a.s.

Stav nouze

Virus zika, který zřejmě způsobuje předčasné ukončení růstu mozku lidského plodu, by se mohl rozšířit z Latinské Ameriky do Afriky i Asie.

ZAHRAŇIČÍ
str. 10

Každý druhý z dolů ven

Těžební společnost OKD zavře do konce roku 2018 na Ostravsku tři doly a propustí pět tisíc zaměstnanců.

BYZNYS
str. 4

📈 CZK/EUR • 27,025 / -0,005 Kč 📈 CZK/USD • 24,748 / +0,075 Kč 📉 PX • 902,20 / -1,37% 📉 EURO STOXX 50 • 2951,85 / -2,29% 📉 ZLATO • 1125,13 \$ / -0,40%

KOMENTÁŘ: PĚT FAVORITŮ A DVĚ PŘEKVAPENÍ / str. 12

Krátce

Točené pivo s nižší DPH má podpořit hospody

Šéf financí Andrej Babiš trvá na tom, že sudové pivo a nealkoholické nápoje by od poloviny roku měly být zatíženy jen desetiprocentní sazbou DPH. **str. 2**

Dalík dostal pět let

Pražský městský soud nepravomocně vyřkl verdikt, kterým poslal lobbistu Marka Dalíka na pět let do vězení za úplatek při nákupu obrněnců Pandur. **str. 3**

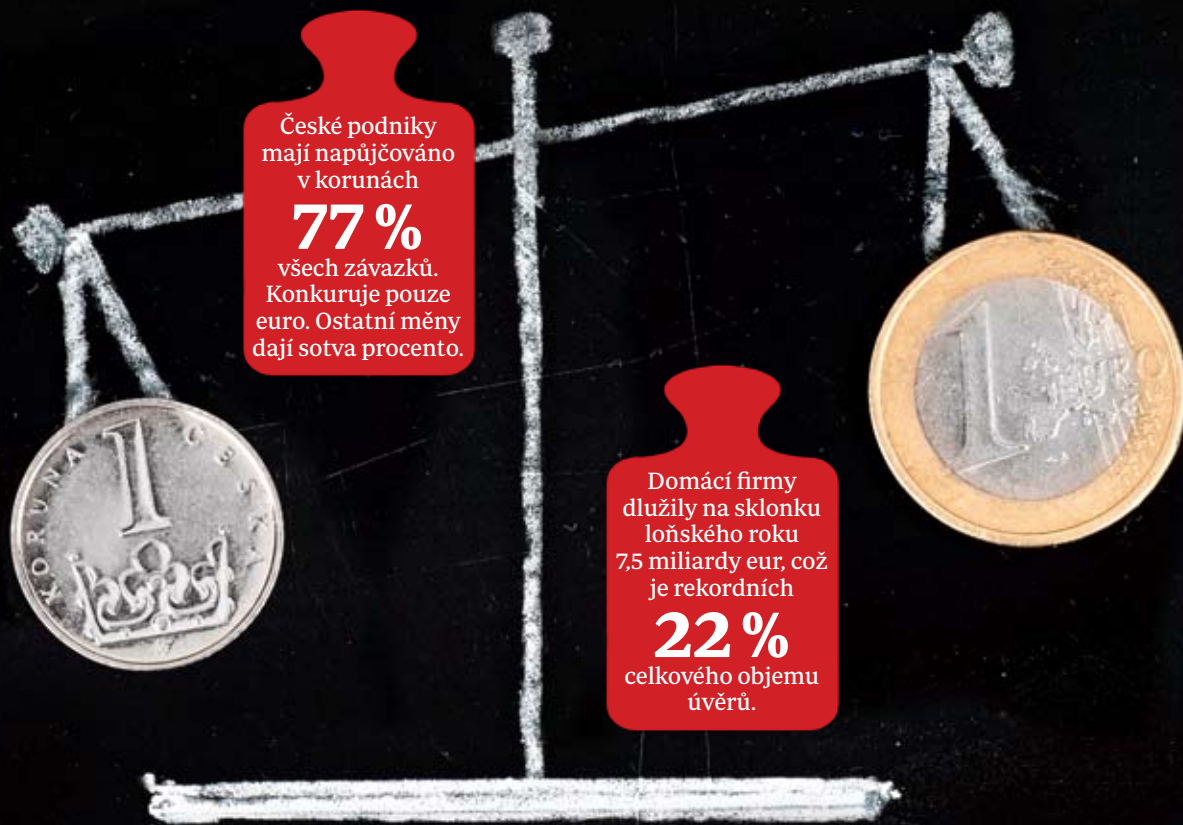
Islámské bankovníctví v jihovýchodní Asii kvete

Růst zbožnosti v jihovýchodní Asii je zlatým dolem pro islámské bankovníctví, které například v Malajsií roste rychleji než banky západního typu. **str. 6**

Trumpa předstihl Cruz

V primárách prezidentských voleb v Iowě zvítězil překvapivě texaský guvernér Ted Cruz před Donaldem Trumpem. Demokrátka Hillary Clintonová jen těsně porazila Bernieho Sanderse. **str. 10**

Půvab dluhů v eurech

Zájem českých firem o půjčky v eurech rostl loni o třetinu rychleji než o úvěry v domácí měně. V pozadí trendu stojí především sázky velkých exportérů na silnější korunu.

Zadlužení českých společností u bank se loni zvýšilo o 44 miliard korun na 920 miliard korun. Z toho přes 30 procent nových úvěrů bylo v eurech.

BYZNYS / str. 5

twitter.com/e15news

DAVID CAMERON: Návrh dohody s EU je jasným pokrokem ve všech čtyřech oblastech, v nichž Spojené království potřebuje změnu. Ale zbývá ještě hodně práce.

Zápisník Zdeňka Pečeného

O bankách

Nejmladší britská banka chce jít na burzu, byť za pětiletou existenci nevytvořila zisk a v posledních čtvrtletích prodělává vždy nějakých 360 milionů korun. I tak si zakladatel cení Metro banku na více než sedmdesát miliard korun. Na londýnské burze by se měla objevit koncem února. Když to někdo koupí... Proč ale nové české banky neplánují vstup na burzu? Jsou slova jako akcie či fond i čtvrtstoletí po kuponové privatizaci sprostá? Tuzemskou banku by na české burze asi nikdo nekoupil, i kdyby byla zisková.

Islámské banky, které zase nemohou účtovat úroky (ano, o to účtují vyšší úroky), by se rády napakovaly v Indonésii, která má největší muslimskou populaci na světě. Zatím největší problém spočívá v tom, že jakýkoli bankovní účet tam má jen málokdo. Ale tak třeba jednou.

Stále se rodí bizarní způsoby, jak za něco platit. V supermarketu tak lze využít QR kódu. Pokladna vygeneruje kód, uživatel v mobilu najde aplikaci, otevře ji, přihlásí se, kód naskenuje a zaplatí. Jak zdouhavé a komplikované. Bezkontaktní karty asi dlouho nic nepřekoná. Proč se ale držet něčeho, co funguje?

Lidé si podle ministerstva pro místní rozvoj berou hypotéky vyšší v průměru mezitřetím o téměř deset procent. Prý díky nízkým úrokovým sazbám. A není to třeba kvůli rychle zdražujícím bytům?

Protagonisté dne

Marek DALÍK
ČESKÝ LOBBISTA

Podle soudu za úplatek sliboval, že zajistí pokračování nákupu pandurů, ale takový vliv neměl. Nepravomocně dostal pět let.

str. 3

Dale EKMARK
VÝKONNÝ ŘEDITEL OKD

Těžař chce do konce roku 2018 zavřít tři doly a propustit půlku zaměstnanců. Na restrukturalizaci by ale potřeboval peníze, jež nemá.

str. 4

Hillary CLINTONOVÁ
AMERICKÁ POLITIČKA

První nominaci Demokratické strany v boji o Bílý dům má doma. V lowe ale zvítězila historicky nejtěsněji.

str. 10

Foto: profimedia.cz

PROTIMLUVY. „Nejsem populista,“ zdůraznil Babiš v souvislosti se snížením daňového zatížení točeného piva. Připustil ale, že jeho návrh je také marketingovým tahem, protože ministerstvo nemá jinou možnost, jak propagovat projekt elektronické evidence tržeb.

Točené pivo s nižší DPH má podpořit hospody

Marketing za 200 milionů korun. Ministr Babiš se rozhodl propagovat elektronickou evidenci tržeb snížením DPH na pivo a nealkoholické nápoje. Desetiprocentní sazba má platit od července.

Jana Havligerová

Šéf financí Andrej Babiš (ANO) trvá na tom, že sudové pivo a nealkoholické nápoje by od poloviny roku měly být zatíženy jen desetiprocentní sazbou DPH. Svůj návrh přednese 8. února koaliční radě.

„Nepodporuji alkoholismus a nejsem populista,“ zdůraznil Babiš. Těm, kteří ho kvůli návrhu za populistu označují, doporučil, aby si správnou definici pojmu přečetli ve Wikipedii nebo našli ve slovníku. On osobně tak učinil. Připustil však

že jeho návrh je také marketingovým tahem, protože ministerstvo nemá jinou možnost, jak propagovat projekt elektronické evidence tržeb.

Podle Aleny Schillerové, náměstkyně ministra financí, navr-

dodal, že by to byl také krok k postupnému ustavení jedné snížené sazby DPH ve výši deset procent. „Tomu se nebráníme, je to i v souladu s koaliční smlouvou, musíme ale být rozpočtově odpovědní,“ uvedl ministr. Snížením sazby DPH ze současných 21 na deset procent u točeného piva i nealkoholických nápojů by státní pokladna ročně přišla zhruba o 225 milionů korun.

Podle údajů rezortu financí funguje v Česku na čtyřicet tisíc malých restauračních podniků závislých především na prodeji piva, protože se v nich nevaří. Snížení sazby DPH by tedy mělo pomoci jejich provozovatelům. Podle Babiše se také sníží cena piva. V případě moku, který stojí 22 korun, o dvě koruny, u piva za 33 korun o tři koruny. Při ceně 27 korun za pivo a průměrnému vytočení sta pív by si tak obchodník mohl zvýšit marži o zhruba 250 korun denně. Na podnikatelích by pak záleželo, zda by snížili ceny pro zákazníky.

Babiš tvrdí, že se snaží pomoci čtyřiceti tisícům provozovatelů malých podniků závislých na prodeji

piva,
protože se v nich nevaří.

hovaný tah umožňují i evropské předpisy. Příslušnou směrnici si vykládá takto: je to snížení sazby u piva a nealkoholických nápojů podávaných v rámci restauračních služeb, nikoli snížení sazby na zboží. Babiš k tomu

NÁZORY str. 12

Elitním vojákům chybí pušky. Chyba: tendry se řídí jen cenou

■ Zbraně nabízené českou obchodní firmou Pramacom nevydržely armádní testy.

Pavel Otto

Ani druhý pokus ministerstva obrany nahradit zastaralé odstřelovací pušky Dragunov z dob Varšavské smlouvy nedopadl dobře. Zatímco většina českých vojáků už má moderní útočné zbraně, elitním střelcům stále chybí přesné pušky splňující nároky na současnou taktiku vedení boje.

Dragunovy zaváděné do výzbroje v sedmdesátých letech mají krátký dostřel a nezasáhnou cíl na tisíc metrů ve dne, respektive osm set metrů v noci. Kromě toho je nelze osadit denními a nočními zaměřovači ani jiným dnes standardním příslušenstvím.

„Výběrové řízení není na pořadu dne, armáda zvažuje další postup,“ reagoval Petr Sýkora z tiskového oddělení ministerstva. Nákupci ještě nedávno předpokládali, že zbraně do září dodá tuzemský Pramacom, který vyhrál loňské výběrové řízení na 238 pušek s typem MWT 110 SASS. V tendru,

Foto: ČTK

kde jediným hodnoticím kritériem byla cena, požadovala obchodní firma 81 milionů korun, třetinu z toho na samotné pušky. Plné dvě třetiny měly stát přístroje nočního vidění od výrobce, který není v Severoatlantické alianci rozšířený.

Česká zbrojovka Uherský Brod skončila druhá. Za odstřelovačky L129 A1, jimž jsou vybaveni britští commandos a další speciální jednotky, chtěla o necelých sedm milionů víc. Noční vidění měl dodat známý americký výrobce Flir. Vyplývá to z plánu akvizic rezortu

obran, který má deník E15 k dispozici.

Pramacom však vsadil na špatného partnera. Zbraň vyráběná v Rakousku nevydržela při zkouškách ve vojenském technickém ústavu ve Slavičíně deset tisíc výstřelů. A to armáda limit oproti první soutěži z roku 2013 snížila o třetinu. Tehdy se vítězná puška švýcarsko-německé Sig Sauer, kterou zastupovala přerovská Meopta, prakticky rozpadla.

„Hlavním hodnoticím kritériem měla být spolu s cenou i kvalita doložená

akreditovanou zkušebnou. Problém je v tom, že se nejprve vybere vítěz, podepíše se s ním smlouva a teprve pak se provádí testy. Přitom zájemci, kteří je splnili a kvůli ceně skončili za Pramacomem, se už nemohou vrátit do hry,“ míní nákupčí, jenž si přál zůstat v anonymitě.

Chyba spočívá hlavně v zákonu o veřejných zakázkách, podle něhož se má přihlížet právě jen k ceně. Například ve Spojených státech má cena zpravidla šedesátiprocentní váhu a technické parametry čtyřicetiprocentní.

OBNOVA.
Armádní odstřelovači by potřebovali přes dvě stovky moderních pušek. Měly by nahradit zastaralé dragunovy z dob Varšavské smlouvy.

Krátce

Chudoba hrozí dvěma stům tisícům Čechů

Největším problémem chudých je předlužení, dlouhodobá nezaměstnanost, nemožnost získat bydlení a minimální mzda nižší než dávky. Chudoba hrozí 200 tisícům Čechů, ukázala zpráva Charity ČR. Doporučuje zavedení sociálního bydlení a zálohovaného výživného od státu či zvýšení minimální mzdy na dvanáct tisíc korun. **Více E15.cz**

Pro Čechy poletí do Libanonu speciál

Pro pět propuštěných Čechů poletí dnes do Bejrútu letadlo se zdravotníky. Úřady odmítly komentovat spekulace o výměně pětice za Libanonce zadržovaného v Česku.

Daňová Kobra zachránila miliardy

Jednotka pro boj proti daňovým únikům, takzvaná daňová Kobra, zachránila státnímu rozpočtu za dobu své existence od června 2014 více než 4,1 miliardy korun. Loni centrální speciální tým zabránil daňovým únikům ve výši 1,9 miliardy korun. Premiér Bohuslav Sobotka (ČSSD) vyzdvihl vedle činnosti centrální Kobry rovněž práci Kobry regionální, která vznikla před rokem. /čtk/

Dalík dostal pět let

■ Exporadce někdejšího premiéra Topolánka podle soudu žádal o úplatek při nákupu obrněnců Pandur.

Kauza Marka Dalíka zabrala pražskému městskému soudu více než rok a půl. Včera nepravomocně vyřkl verdikt, kterým lobbistu poslal na pět let do vězení. Měl by také zaplatit peněžité trest pět milionů korun. Kdyby nezaplatil, hrozily by mu dva roky navíc. Dalík vinu odmítá. Jeho advokát se proti rozsudku

Kauza obrněných transportérů

Nákup obrněnců Pandur od rakouské firmy Steyr pro českou armádu provázely problémy a podezření z korupce, které vedly před soud. O nákupu rozhodla v roce 2006 Paroubkova vláda. Koncem roku 2007 Topolánkův kabinet od zakázky ustoupil, pak rozhodl o nové zakázce. Česko tak koupilo 107 pandurů za 14,4 miliardy korun.

odvolal, a tak kauzu projedná vrchní soud.

Policisté vyšetřovali Dalíka na základě svědectví někdejšího zaměstnance firmy Steyr Stephana Szücse. Ten v březnu 2011 uvedl, že lobbista žádal osmnáct milionů eur za pokračování nákupu pandurů. Podle spisu si o úplatek řekl v listopadu 2007 v pražské restauraci U Malířů, když předstíral blízký vztah k představitelům české vlády a to, že může ovlivnit jejich rozhodování, ačkoli to podle žalobce nemohl. /čtk/ **Více E15.cz**

A160000366

INZERCE

Gavlas AUKČNÍ & REALITNÍ SPOLEČNOST ZAL. 1990

800 522 222
Praha 1
Politických vězňů 21

Praha 4-Pankrác

Prodej projektu budovy u Pražského povstání

Pozemek s projektem eliptické budovy o ploše 892 m² se střešní terasou 200 m² leží přímo u výstupu z metra „C“ Pražského povstání.

Blíže info: Ing. Pavel Čelikovský - 777 721 510, pavel.celikovsky@gavlas.cz

OKD chce propustit pět tisíc lidí

■ Nový plán restrukturalizace OKD počítá se zavřením tří dolů do konce roku 2018. Na takový krok však firma teď nemá peníze.

Jan Stuchlík

Těžební společnost OKD zavře do konce roku 2018 tři doly a propustí zhruba polovinu zaměstnanců. „S ohledem na možnosti těžby a budoucí velikost OKD se jako udržitelný jeví počet zaměstnanců v rozmezí pět až šest tisíc. OKD se stane menší, ale konkurenceschopnou společností,“ prohlásil výkonný ředitel OKD Dale Ekmark.

Jenže plán na propouštění má jeden velký háček. Firma na jeho uskutečnění nemá peníze. OKD nyní mluví o uzavření dolů Paskov, Lazy a Darkov, z nichž pochází polovina vytěženého uhlí. Navíc jde o dražší uhlí, které slouží k výrobě koksů. Loni v prosinci OKD uvedly, že náklady na uzavření dolů Paskov a Lazy se mohou vyšplhat až ke 2,7 miliardy. S Darkovem bude tato suma ještě větší.

„Tyto náklady nemá NWR, vlastník OKD, ve stávající situaci z čeho financovat. Krátkodobé finanční problémy tím společnost nevyřeší,“ uvádí analytik Patrie Tomáš Sýkora. Jde podle něj jen

o nástřel restrukturalizace, na kterou by se firma mohla pokoušet sehnat peníze.

Samotným propuštěním poloviny zaměstnanců by OKD mohly ročně na personálních nákladech ušetřit zhruba tři miliardy korun. „Jenže ve zmiňovaných dolech je nejvyšší podíl koksovateľného uhlí. Sice klesnou náklady na těžbu, ale zároveň klesne i prodejní cena mixu těžného uhlí,“ upozorňuje Sýkora.

Plánem na zavírání dolů se bude podle slov ministra průmyslu Jana Mládky zabývat vláda. „Přinejmenším jde o jasné slovo zástupce společnosti OKD/NWR, které je lepší než nejistota. Je to silný impuls, abychom spolu s ministerstvem práce a sociálních věcí aktivně přispěli ke zmírnění sociálních následků,“ dodává Mládek.

K zajištění postupného útlumu těžby už minulý týden vyzvala tripartita Moravskoslezského kraje. Ideální by podle zástupců firem a kraje byla dohoda mezi OKD a státem o řízeném útlumu. Odbory preferují zestátnění OKD a útlum v režii státu. „Výhodnější pro stát bude přijatelnou formou podpořit udržení co největšího počtu stávajících míst v OKD a tím i v dalších firmách než vyplácet sociální dávky nezaměstnaným horníkům,“ uvedl vládní zmocněnec Jiří Cienciala.

Foto: ČTK
ZÁSADNÍ PROBLÉM. Nejspornějším bodem přesunu drážního majetku je pražské hlavní nádraží.

Právníci: Převod nádraží je pro dráhy riskantní

■ Podniková právní analýza v souvislosti s převodem nádraží varuje před hrozbou předčasněho splacení dluhopisů.

Jan Šindelář

Členové představenstva Českých drah mají po posledním zasedání zase o něco horší spaní kvůli chystanému převodu nádražních budov na Správu železniční dopravní cesty.

Nejnovější vnitropodniková právní analýza vrcholové managementu varuje před celkem třinácti riziky, které transakce pro dopravce představuje. Deník E15 má dokument k dispozici. „Rizika zvažované transakce jsou tak vysoká,

že reálně hrozí poškození postavení Českých drah jako národního dopravce na trhu veřejné osobní dopravy,“ píše se ve zprávě.

Podle analýzy převod nemovitostí nevyplývá z žádného právního předpisu, tudíž jde fakticky o restrukturalizaci, pro kterou chybí analytický podklad. To je rozdíl oproti dřívějším přesunům údržby kolejí a výpravčích, jejichž oddělení žádala evropská legislativa.

Nelze proto nyní vyloučit riziko, že někteří z vlastníků drážních dluhopisů budou žádat jejich předčasnou

splatnost. Hospodářsky dráhy prý rovněž zatíží poplatky za užívání služeb na nádražích.

Dráhy mají za svá nádraží dostat 3,24 miliardy korun, ačkoli ještě před několika lety počítaly s osmi miliardami. Kamenem úrazu je podle analýzy hlavně pražské hlavní nádraží, s jehož přesunem se donedávna nepočítalo. Nyní je oceněno na necelých 200 milionů korun, ačkoli realitní odborníci mluví o hodnotě v řádu jednotek miliard. Podle informací E15 je pětičlenné představenstvo v názoru na přesun rozpolceno.

Pražské hlavní nádraží je oceněno na necelých 200 milionů korun. Tržní cena by byla v řádu miliard.

Krátce

Češi získali v USA milionovou investici

Těžební firma Anglo American Platinum investovala čtyři miliony dolarů, tedy téměř sto milionů korun, do Čechy vlastněné společnosti United Hydrogen Group.

Ta finance použije na rozvoj infrastruktury a čerpacích stanic.

Křetinský vstupuje do cestovního ruchu

Největší internetový prodejce dovolených

v Česku Invia.cz zřejmě změní vlastníka. Chce se jím stát investiční skupina Rockaway. Dosavadním vlastníkem Invie je polský fond MCI. Obchod financují miliardáři Daniel Křetinský, Patrik Tkáč a investiční skupina PPF nejbohatšího Čecha Petra Kellnera. /čtk/

OKD chce štíhlejší firmu

Cílem vedení OKD je osekát firmu tak, aby byla udržitelná v prostředí dlouhodobě nízkých cen uhlí. Těžit by po roce 2018 měla v dolech ČSA a ČSM. V prosincové revizi restrukturalizační strategie firma počítala s uzavřením dolů Lazy a Paskov v roce 2017. O rok později měla těžba spadnout na 5,1 milionu tun. Po uzavření dolu Darkov by OKD těžily ročně čtyři miliony tun uhlí, což je polovina loňské těžby. Firma v prosinci očekávala mírný růst cen koksovateľného i energetického uhlí po roce 2018.

Podíl firemních dluhů v eurech je na rekordu

■ **Financování ve společné evropské měně loni rostlo podstatně rychleji než v korunách, české firmy se pojišťují proti měnovým rizikům**

Jaroslav Bukovský

Euro hraje při financování českého byznysu doposud největší roli v historii ekonomiky. Domácí firmy dlužily na sklonku loňského roku bankám 7,5 miliardy eur, a ve společné měně tak měly nabránou rekordních dvaadvacet procent všech svých úvěrů. Zájem o financování v eurech totiž v uplynulém roce rostl o třetinu rychleji než o půjčky v domácí měně. V pozadí trendu stojí především sázky na silnější korunu.

Zadlužení českých firem u bank loni vzrostlo podle statistik ČNB o 44 miliard korun na 920 miliard, z toho více než čtvrtinu představovaly nové závazky v eurech. „Podíl úvěrů poskytnutých bankou v eurech roste. Je to

dáno významným podílem klientů z řad exportérů,“ uvádí produktový manažer Raiffeisenbank Ondřej Raba. „Objem úvěrů v eurech se do konce loňského září meziročně zvýšil o 14 procent,“ říká i manažer úvěrových produktů ČSOB Jan Scholz.

České podniky dlužily na sklonku loňského roku bankám 7,5 miliardy eur, a ve společné měně tak měly nabránou rekordních 22 procent všech svých úvěrů.

Zatímco poptávka po korunových úvěrech vzrostla loni zhruba o pět procent, zadlužení českých firem v eurech se zvedlo takřka o sedm. Podle bankéřů roste podíl těchto úvěrů ve všech hlav-

ních oblastech financování firem, euro nicméně dominuje v disciplíně projektového financování.

Zejména větší hráči z řad vývozců se tak podle expertů chrání proti měnovým rizikům. „Jde o přirozené zajištění firem v prostředí nejistoty o budoucím vývoji měny,“ říká analytička České bankovní asociace Eva Zamrazilová. Očekávané posílení koruny po ukončení kurzového závazku ČNB by totiž exportéry při splátkách korunových dluhů znevýhodnilo.

Ve hře je i rozdíl v příštím úročení korunových a eurových úvěrů. „Důvodem většího zájmu o eurové úvěry může být očekávaná uvolněnější měnová politika Evropské centrální banky. I když se okamžik opuštění kurzového závazku ČNB posouvá do prvního čtvrtletí příštího roku, o nějakém zpřísnění měnové politiky v eurozóně ve smyslu vyšších úrokových sazeb nemůže být řeč minimálně do konce roku 2018,“ soudí analytik Moody's Analytics Tomáš Holinka.

Na lounském tankodromu vzniká malý pivovar

Miroslav Tryner

V areálu bývalých kasáren v Lounech se začne v březnu vařit pivo. Nový pivovar za padesát milionů korun zde budou majitelé Pivovaru Zichovec. Jedná se o rodinu Ivana Husáka, někdejšího finančního ředitele a spolunájemce výrobce nemocničních lůžek Linet.

„V první etapě plánujeme v Lounech roční výstav deset tisíc hektolitrů, šedesát procent produkce by mělo pokrýt výčepní pivo a ležáky, zbylých 40 procent speciály, převážně svrchně kvašené,“ řekl Husák.

Zichovečtí novým pivovarem rozšiřují výrobu. Od roku 2012 provozují minipivovar přímo v Zichovci na pomezí Lounska a Kladenska. První půlrok zde uvařili 180 hektolitrů piva čtyř originálních značek (Krahlík, Sokolík, Moták a Magor), loni už to bylo 850 hektolitrů. Obrat minipivovaru v Zichovci loni činil téměř tři miliony, v Lounech by obrat měl dosáhnout do tří let 25 milionů korun ročně.

Právě do nového areálu v místě bývalé tankové střelnice se letos přesune výroba výčepního piva a ležá-

ků. V domovském Zichovci se budou vařit výhradně spodně nebo svrchně kvašené speciály.

„Plánujeme také speciality, jako výrobu piva dozrávajících v dubových sudech po destilátech nebo portském vínu,“ dodal Ondřej Husák zodpovědný za produkt a finance.

Výstav nového pivovaru má v první etapě dosáhnout

10
tisíc hektolitrů.

Více E15.cz

NOVINKA

Vizualizace Škoda auto

PRVNÍ SKICI velkého sportovně-užitkového modelu se třemi řadami sedadel odhalila automobilka Škoda. Designová studie VisionS, která předznamenává podobu sériového vozu, bude k vidění na autosalonu v Ženevě v březnu.

EIB otevře v Praze kancelář

■ **Necelých 12 let od vstupu do Evropské unie se Česká republika dočká příchodu Evropské investiční banky.**

Igor Záruba

Evropská investiční banka úvěruje projekty v souladu s prioritami EU v jednotlivých členských zemích a také mimo unii, působí v ČR od roku 1992 a bude od 22. února zastoupena i v Praze.

„Slavnostní otevření kanceláře skupiny EIB v Praze koresponduje s politikou EIB posílit svou přítomnost ve všech členských státech EU. Fyzická přítomnost v jednotlivých hlavních městech EU bude umožňovat větší blízkost k trhu a zlepšení operačních schopností Evropské investiční banky a užší institucionální vztahy s vnitrostátními orgány,“ uvedl mluvčí banky Dušan Ondřejčka. Banka, jejíž centrála sídlí v Lucembur-

ku, si od pražské adresy slibuje především užší komunikaci s místními orgány a dalšími zúčastněnými stranami a lepší posuzování a vyhodnocování projektů.

EIB, jejímiž vlastníky jsou státy EU, měla do konce loňského roku pobočky v 21 členských státech EU a 19 zemích mimo unii. Na Slovensku a v Polsku už EIB kanceláře má, v Maďarsku zatím ne.

Česká republika se stala akcionářem EIB 1. května 2004. Ministr financí Andrej Babiš je členem Rady guvernérů EIB.

V Česku uzavřela banka od roku 1992 do 31. prosince 2015 úvěrové smlouvy v hodnotě přes osmáct miliard eur (v přepočtu asi 496 miliard korun). V České republice, stejně tak jako v ostatních členských státech Evropské unie, podporuje EIB investiční projekty, jejichž cílem je snížit rozdíly v regionálním rozvoji, posílit hospodářskou konkurenceschopnost a zvýšit životní úroveň občanů.

Islámské bankovníctví v jihovýchodní Asii kvete

Foto profimedia.cz

■ K největším investořům v Indonésii patří malajsijské islámské banky.

Zdeněk Pečený

Růst zbožnosti muslimů v jihovýchodní Asii je hotovým zlatým dolem pro islámské banky, které v některých zemích regionu rostou rychleji než tradiční banky.

Data malajsijské centrální banky ukazují, že za prvních

deset měsíců loňského roku stoupl objem islámských úvěrů o 35 procent, zatímco všechny úvěry (včetně islámských) vzrostly o 17 procent. Indonésané, kteří jsou ve srovnání s Malajsií méně zapálení pro víru, si ve stejném období vzali o 13 procent více islámských úvěrů.

Islámské učení zakazuje úroky a investice do oborů, které muslimové považují za hříšné jako alkohol, tabák a hazard. V duchu učení fun-

gují právě islámské banky, které nabízejí bezúročné produkty a drží se dál od „nečistých“ oborů.

Nedávná studie společnosti FT Confidential Research uvedla, že 73 procent Malajsijců a 61 procent Indonésanů používá islámské banky buď přednostně,

anebo stejně jako běžné finanční domy. Ačkoli víra je důležitým faktorem, není jediným. Studie zmiňuje, že náboženství je rozhodující jen pro 60 procent dotázaných klientů islámských bank. Dalším silným motivem jsou náklady. Islámské úvěry mají zastrop-

Indonéské bankovníctví obecně zaostává, jen 36 % Indonésanů má bankovní účet.

povaný tzv. efektivní úrok (obdobu tuzemské roční procentní sazby nákladů), zatímco u tradičních bank na jihovýchodě Asie úrokovy strop neexistuje.

Indonésie, která je nejlidnatější většinou muslimskou zemí světa, však podle mnohých analytiků v rozvoji islámského bankovníctví zaostává. Investoři si tak od země se zhruba 225 miliony muslimů slibují značný potenciál. Podle dat indonéské centrální banky zatím islámské bankovníctví tvoří jen pět procent celého sektoru. V Malajsií je to čtvrtina a v Saúdské Arábii polovina.

Podle údajů Světové banky jsou Indonésané v bankovníctví obecně pozadu za Malajsií. Jen 36 procent Indonésanů má bankovní účet (v Malajsií 81 procent). Právě malajsijské islámské banky – například Maybank a CIMB – jsou mezi největšími investory mířícími do Indonésie. Malajsie patří za světové centrum islámského bankovníctví, které předčí i země Blízkého východu. Celá polovina islámských bondů, takzvaných sukuk, emitovaných v loňském roce byla vydaná právě v Malajsií.

Íránské aerolinky si objednaly další letadla

■ Nedávný obří nákup airbusů nyní následuje objednávka strojů ATR.

Štěpán Bruner

Aerolinky Iran Air pokračují v nákupech. Íránský národní dopravce si objednal dvacítku letounů ATR 72 a dohodl si opci na dalších dvacet strojů. Zakázka v celkové hodnotě okolo miliardy eur byla dojednána krátce poté, co společnost, již v modernizaci flotily

donedávna bránilo mezinárodní embargo, objednala 118 letadel Airbus.

Letadlo pro 68 až 78 cestujících Iran Air nasadí na vnitrostátních a krátkých mezinárodních linkách. První dva až čtyři stroje by si aerolinky měly převzít ještě letos, uvedla státní tisková agentura Tasnim.

Průměrný věk letadel íránských leteckých společností dosahuje podle serveru airfeets.net 26,8 roku. Země od roku 1995 čelila embargo západních zemí, které zakazovalo prodej letadel

i náhradních dílů do Íránu a poskytování podpory při údržbě.

Velká zakázka pro firmu ATR je další ranou pro jejího kanadského rivala Bombardier. Řada tradičních odběra-

Foto profimedia.cz

KOMPLETACE. Zakázka posílí pozici francouzsko-italské ATR.

telů jeho modelu Q400, například karibské aerolinky, v posledních letech přešla k ATR. Bombardier má navíc nesplněné objednávky na pouhých 48 letadel, zatímco ATR se může těšit z polštáře 260 objednávek, zajišťujících výrobu na několik let dopředu.

Aktuálnímu kontraktu z Íránu předcházela zmíněná rozsáhlá zakázka týčž aerolinií pro konsorcium Airbus. Skupina Airbus bude nepřímou těžít i z kontraktu pro ATR, ve kterém drží poloviční podíl.

Analytici spekulují o tom, zda jsou obě objednávky skutečně určené pouze pro Iran Air. Národní dopravce totiž nyní provozuje pouze 26 strojů a dalších 19 v průběhu let odstavil převážně kvůli nedostupnosti náhradních dílů. Jeho flotila by se tak během několika let rozrostla téměř na pětinasobek. Podle některých ekonomů je takový růst neuskutečnitelný a je tak pravděpodobné, že část nových letadel získají i další íránské aerolinky jako Iran Aseman Airlines, Kish Air nebo Qeshm Air.

Chytré technologie pomáhají Praze řídit dopravu efektivně

■ **Nové technologie pořízené s podporou Evropské unie zajišťují efektivnější řízení pražských křižovatek a komunikací. Umožní to právě ukončený projekt Technické správy komunikací hl. m. Prahy. Modernizace křižovatek se světelným signalizačním zařízením (SSZ) přinese inovaci systému a zvýšení spolehlivosti. Cílem je snažit se o zlepšení dopravní situace v Praze.**

Autor: TSK

Praha, stejně jako další světové metropole trpí každý den dopravními komplikacemi způsobenými enormním nárůstem dopravy a to nejen

v centrální oblasti, ale i na příjezdech do metropole. Ta způsobuje zhoršenou průjezdnost, zvýšené znečištění ovzduší a nehodovost. Řešením, které nabývá na významu je postupné zavádění inteligentní dopravních systémů nebo jinak řečeno telematických systémů.

Telematický systém

Telematický systém je soubor informačních a komunikačních technologií a zařízení, které umožňují aktuálně sledovat, vyhodnocovat a řídit charakteristiky dopravy v daném úseku ve velkém objemu a s vysokou přesností. Mezi prvky telematického systému patří např. kamery s funkcí detekce, algoritmy a software,

kabelové a bezdrátové sítě pro přenos dat, detektory, váhy a informační panely pro řidiče.

Hlavními přínosy tohoto systému jsou eliminace rizik vzniku negativních událostí, automatizované a rychlejší reakce na incidenty a snižování ekologické zátěže, úspora času při jízdě a v konečném důsledku pak zvýšení plynulosti a bezpečnosti dopravy. „Telematický systém umožní v praxi nejen zvýšit kapacitu křižovatek se světelnou signalizací o 10-20 %, ale také díky nasazení LED technologie snížit náklady na údržbu a na spotřebu energie až o 80 %. Systém dynamického řízení rovněž zkrátí čekací doby a sníží zdržení

vozidel o 15-35 %“, informoval nás Ing. Ladislav Pivec, ředitel TSK hl.m. Prahy pověřený řízením organizace.

Z používaných telematických aplikací se ve městech používá právě řízení křižovatek pomocí SSZ, systémy ovlivňování a informování řidičů pomocí informačních panelů, řízení v tunelech, parkovací systémy nebo aplikace pro MHD jako např. zajištění tzv. aktivní preference MHD, kde vozidlo přímo komunikuje rádiově s řadičem křižovaty. Dopravní prostředky díky preferenci mají zajištěn plynulejší průjezd danou oblastí, zvyšuje se cestovní komfort a snižuje se doba jízdy dopravním prostředkem.

Křižovatka řízená chodcem i tramvají

Díky projektu byly křižovatky osazeny moderním světelným signalizačním zařízením, kterým zajišťují nové funkce inteligentního řízení jako je preference MHD a dynamické řízení reflektující dopravně závislé a časově závislé řízení pro danou lokalitu či oblast. Při dopravně závislém řízení se signální programy (jako je délka červeného a zeleného signálu) mění v závislosti na situaci v dopravě. Výhodou je např. možnost zásahu chodců či vozidel přímo do průběhu řízení dopravy nebo zamezení přepřívání křižovatek.

Praha nové technologie podporuje

„Prioritou Prahy je zařadit se v oblasti řízení dopravy mezi vedoucí evropská města. Praha dlouhodobě patří k metropolím využívajícím nejmodernější technologie a trendy a může se opřít o špičkové znalosti a odborníky z akademického a podnikatelského

prostředí. Proto přechod na telematické systémy podporujeme. Díky tomuto projektu můžeme občanům i návštěvníkům města zajistit výrazně bezpečnější a plynulejší cestování“, říká Petr Dolínek, náměstek primátorky hl. města Prahy pro dopravu a evropské fondy.

Hovoříme o projektu „Modernizace a dodávky systému řízení dopravy v hl. m. Praze“, realizovaného v letech 2010 až 2015 v rámci Operačního programu Doprava.

LED technologie (foto TSK) ▶

▼ Kamerový systém s videodetekcí (foto TSK)

Moderní technologie i prostor pro cyklisty

V rámci projektu byla instalována nová návěstidla s LED technologií, která zajišťuje oproti starým žárovkovým zdrojům významnou energetickou úsporu a dále systém videodetekce vozidel, chodců a cyklistů. Křižovatky byly vybaveny funkcí aktivní či pasivní preference MHD. Bylo rovněž upraveno vodorovné a svislé dopravní značení. V neposlední řadě došlo ke stavebním úpravám. Byly

provedeny bezbariérové úpravy na přechodech pro chodce ve formě snížení obrub nebo signálních prvků pro nevidomé či osoby se sníženou funkcí pohybu. Zároveň došlo k úpravě polohy a zkrácení délky přechodů, dále k doplnění obruby komunikací a dělících ostrůvků a ke změně šířky jízdních pruhů.

Projekt splnil cíl snížení negativních dopadů silniční

dopravy pomocí zavádění telematických systémů na území hl. m. Prahy. Věcně byl zaměřen na obnovu stávajících a výstavbu nových křižovatek a komunikací typu SSZ s vybavením prostředky telematického systému. V rámci projektu bylo obnoveno 90 a vystavěno 77 křižovatek SSZ, tj. celkem 167. Spolu s tím byl zaveden nový způsob řízení a pořízeno modernější technické vybavení. ■

Airbus se mírně vzdaluje Boeingu

První zákazník si již převzal nový Airbus A320neo. Hlavní rival v segmentu nejprodávanějších dopravních letadel, Boeing 737 MAX, má za sebou teprve první let a do prodeje se má dostat na konci příštího roku. Analytici očekávají, že to poskytne Airbusu mírnou nadvládu nad trhem.

Štěpán Bruner

Airbus začal vyvíjet A320neo v prosinci 2010. Boeing původně plánoval ve stejném roce představit zcela nového nástupce 737, kvůli potížím při vývoji většího Dreamlineru a prvotnímu úspěchu rivala u zákazníků se ale nakonec vydal stejnou cestou a v polovině roku 2011 oznámil vývoj modernizovaného 737 MAX.

Co do počtu objednávek zatím jasně vede Airbus, který od spuštění programu získal závazné poptávky na téměř 4500 letadel. Boeing s necelými

3100 objednávkami ztrácí. Ačkoli tato čísla částečně zkrsluje skutečnost, že Airbus začal přijímat objednávky dříve, evropský výrobce v posledních třech letech vždy získal více objednávek než jeho americký konkurent a celkově ovládá zhruba 60 procent trhu menších tryskových dopravních letadel.

Podle severu Airways News lze očekávat, že A320neo si tento náskok udrží i letos, připouští ale,

že se může opakovat situace před čtyřmi lety. Rok 2012 byl jediný, v němž 737 MAX od zahájení prodeje překonal evropského konkurenta.

Boeing a Airbus stejně jako v minulosti nabízejí tři velikostní verze. Zatímco Boeing jasně vede v prodeji prostředního modelu MAX 8, Airbus je výrazně úspěšnější při hledání zákazníků nejdelší verze A321neo. Ta konkuruje nejen Boeingu 737 MAX 9, ale i většímu Boeingu 757, pro kterého americký výrobce nyní nemá nástupce.

To by mohlo podle některých analytiků Boeing přimět, aby začal vyvíjet novou verzi modelu 757.

Situaci může pro Boeing zhoršit skutečnost, že zatímco první A320neo si už převzala německá Lufthansa, 737 MAX se stejného milníku

dočká až za 18 měsíců. To je podle analytika banky UBS Davida Strause neobvykle dlouhá doba, například Boeing 787 Dreamliner tuto fázi

vývoje zvládl za 10 měsíců. Ovšem Airbusu finální testování trvalo 14 měsíců včetně čtyřtýdenního neplánovaného zpoždění.

Boeing přesto doufá, že dokáže Airbus dohnat a trh si rozdělit na polovinu. „Z naší pozice mám dobrý pocit. Ano, prodali více letadel než my, ale v tuto chvíli mě to nezneklouje,“ řekl nedávno viceprezident prodeje civilních letadel Boeingu John Wojick serveru Puget Sound Business Journal. **Více E15.cz**

Evropský výrobce v posledních třech letech vždy získal více objednávek na trhu menších tryskových letadel.

OŠETŘENÁ SÓJA. Syngenta patří k největším světovým hráčům v oboru péče o zemědělské plodiny.

Na Syngentu si brousí zuby ChemChina

Čínská státní společnost ChemChina je blízko dohody o převzetí švýcarského producenta pesticidů a osiv Syngenta, zaplatit se chystá zhruba 43 miliard švýcarských franků (přes jeden bilion korun). Pokud se dohoda uskuteční, bude patřit mezi největší akvizice čínské firmy v zahraničí.

Dohoda by mohla být oznámena už dnes při zveřejnění výsledků jednání ale podle zdrojů agentury Reuters stále nejsou u konce, zbývá ještě doladit některé podrobnosti.

Jednání o převzetí Syngenty znamená další konsolidaci v chemickém sektoru. Už loni v prosinci oznámily spojení americké podniky DuPont a Dow Chemical. Zájem o převzetí Syngenty

měla loni na jaře konkurenční americká firma Monsanto. Syngenta však převzetí odmítla a Monsanto nakonec od svých plánů ustoupila.

ChemChina v posledních letech uskutečnila několik nákupů. Minulý měsíc se dohodla na koupi německého výrobce strojů na zpracování a výrobu gumy a umělých hmot KraussMaffei za zhruba jednu miliardu dolarů. Převzetí Syngenty by bylo v souladu se snahou čínské vlády zvýšit produktivitu v zemědělství a snížit závislost na dovozu potravin.

Syngenta patří k předním světovým výrobcům zemědělských chemikálií. Působí v 90 zemích světa včetně Česka. Celkem zaměstnává přes 28 tisíc lidí. /čtk/

Na částku 43

miliard švýcarských franků si Číňané cení Syngentu.

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 2. 2. 2016

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	17,462
Čína	1	3,762
Dánsko	1	3,621
EMU	1	27,025
Chorvatsko	1	3,525
Japonsko	100	20,499
Kanada	1	17,674
Maďarsko	100	8,673
Norsko	1	2,838
Polsko	1	6,135
Rusko	100	31,294
Švédsko	1	2,892
Švýcarsko	1	24,244
Turecko	1	8,385
USA	1	24,748
Velká Británie	1	35,624

Akcie na pražské burze

2. 2. 2016

Název	Kurz [Kč]	Změna [%]
CETV	62,95	3,37
ČEZ	396,00	-1,64
Erste Bank	703,00	-0,03
Fortuna	85,05	-0,99
Kofola	478,00	-0,42
KB	5035,00	-3,89
NWR	0,07	-12,50
O2 CR	251,00	-1,57
Pegas	729,90	2,66
Philip Mor. ČR	12 950,00	-0,40
PLG	207,50	0,00
TMR	610,00	0,00
Unipetrol	157,75	-0,03
VIG	600,70	-1,48
Celkový objem (v tisících korun)	466 720,68	

Google má vyšší tržní hodnotu než Apple

■ Překvapivě dobré výsledky odstartovaly růst akcií.

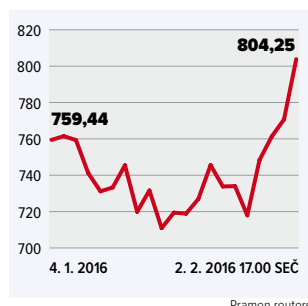
Americké společnosti Alphabet, která vlastní Google, stoupl příjem ve čtvrtém čtvrtletí o skoro 18 procent, což přimělo investory k nákupu akcií firmy. Ty zahájily včerejší obchodování růstem o tři procenta na 794 dolarů a tržní kapitalizace firmy dosáhla 540 miliard dolarů. Alphabet se tak stal nejhodnotnější firmou ve Spojených státech. Dosavadní premiant Apple měl v tu chvíli hodnotu méně než 530 miliard dolarů.

Příjem Alphabetu za poslední tři měsíce loňského roku stoupl o 17,8 procenta na 21,3 miliardy dolarů. Analytici v anketě agentury Reuters očekávali v průměru výsledek 20,8 miliardy dolarů. Odhady překonal také očištěný zisk na akcii, který dosáhl 8,67 dolaru. Čistý zisk stoupl na 4,9 miliardy dolarů z předloňských 4,7 miliardy.

Akciové Alphabetu za poslední rok získaly 43 procent. Apple naopak notně ztrácel a v uplynulém roce kurz jeho akcií oslabil o zhruba 20 procent. Minulý týden k poklesu akcií přispělo, když výrobce telefonů iPhone předpověděl první pokles čtvrtletního příjmu

po 13 letech. Analytici ale pokládají nynější prvenství Alphabetu za dočasné a stále ještě dávají větší šance Applu. /čtk/ **Více E15.cz**

Vývoj akcií Alphabetu (dolar/akcie)

V USA začne prodej telefonů Xiaomi

Ve Spojených státech se tento týden začnou poprvé prodávat telefony společnosti Xiaomi. Přes internet je bude nabízet americký mobilní operátor US Mobile. Nabídka nicméně nebude zahrnovat nejnovější modely čínského výrobce.

„Jsme rádi, že můžeme nabídnout celou škálu výjimečných chytrých telefonů a poskytnout svým zákazníkům přístup k výjimečným přístrojům, které jinak

nejsou v USA dostupné,“ uvedl zakladatel a generální ředitel společnosti US Mobile Ahmed Khattak.

Společnost Xiaomi patří mezi pět největších výrobců chytrých telefonů na světě. Na samotném čínském trhu byla loni podle údajů analytické firmy Canalys jedničkou s podílem 15,9 procenta. Druhé místo obsadil domácí konkurent Huawei a třetí americký Apple. /čtk/

Krátce

Nezaměstnanost v eurozóně dál klesá

Míra nezaměstnanosti v eurozóně v prosinci klesla na 10,4 procenta z listopadových 10,5 procenta. Dostala se tak na nejnižší úroveň od září 2011. V celé Evropské unii zůstala míra nezaměstnanosti beze změny na devíti procentech. Nejlépe si vedou Česko a Německo s mírou nezaměstnanosti 4,5 procenta. **Více E15.cz**

Růst prodeje aut v Německu zpomalil

Prodej nových aut v Německu se v lednu meziročně zvýšil o 3,3 procenta na 218 tisíc vozů po prosincovém růstu o osm procent. Odbyt největší automobilky Volkswagen ale meziročně klesl o 8,8 procenta na 47 tisíc aut. **Více E15.cz**

Ropa obnovila pokles

Ceny ropy na světových trzích opět výrazně klesaly. Účastníci trhu ztráceli naději, že by nejvýznamnější ropní exportéři mohli uzavřít dohodu o omezení těžby. Ropa Brent ztrácela včera v podvečer čtyři procenta a obchodovala se za 32,75 dolaru za barel. /čtk/

Výsledky

Exxon

Americké ropné společnosti kvůli propadu cen ropy klesl ve čtvrtém čtvrtletí zisk meziročně o 58 procent na 2,78 miliardy dolarů. To je nejméně od roku 2002. Podnik letos proto výrazně omezí výdaje. Tržby klesly o 31,5 procenta na 59,81 miliardy dolarů. Zisk za celý loňský rok činil 16,2 miliardy dolarů, což je meziroční propad o 50 procent.

BP

Britský ropný gigant se loni v důsledku nízkých cen ropy propadl do rekordní ztráty 6,5 miliardy dolarů, zatímco v předchozím roce vydělal 3,8 miliardy dolarů. Cena akcií BP po zveřejnění výsledků prudce klesla. Firma oznámila, že zruší tři tisíce pracovních míst. Před nedávnem přitom ohlásila zrušení čtyř tisíc pracovních míst.

Pfizer

Čistý zisk farmaceutické společnosti ve čtvrtém čtvrtletí klesl na 613 milionů dolarů z předloňských 1,23 miliardy dolarů. Mohly za to mimořádné položky jako devizové ztráty 878 milionů dolarů a náklady na urovnání sporu kvůli penzijnímu pojištění. Příjmy se zvýšily o sedm procent na 14,05 miliardy dolarů.

Raiffeisen Bank International

Rakouská banka se loni vrátila k zisku, který činil 383 milionů eur. Zároveň ale zveřejnila zpřesněná data za rok 2014 a ta ukázala, že tehdejší ztráta dosáhla 617 milionů eur, nikoli 493 milionů, jak bylo dříve uvedeno. Loňskému zlepšení napomohly nižší rezervy. /čtk/

A161000640

INZERCE

Charitativní PLES v Obecním domě

16. 2. 2016

Gurmánský raut,
degustace světových vín

CENTRAL GROUP již tradičně pořádá velkou charitativní akci s bohatým programem v pražském Obecním domě. Ta letošní je spojením toho nejlepšího z hudby a tance. Vystoupí operní pěvkyně Andrea Kalivodová a houslový virtuos Jaroslav Svěcený. Ples zahájí předtančení mistrů ČR a světa. Vstupné se pohybuje od 2.300 do 3.800 Kč. Celá výše vstupného jde na účet Nadačního fondu pro zdraví dětí.

VSTUPENKY

www.central-group.cz
CENTRAL GROUP

 Nadační fond
pro zdraví dětí

BigBoard® HYPERCUBE

OBECNÍ DŮM

bacchus

Trumpa v lowě předstihl Cruz

■ V USA začaly stranické volby delegátů na prezidenta. Výsledky z prvního státu jdou proti průzkumům veřejného mínění.

Marian Hronek

Příznivci amerických republikánů i demokratů v Iowě rozhodovali, kdo bude jejich stranu zastupovat jako kandidát na prezidenta v listopadových volbách. Z demokratických adeptů dostali po téměř padesáti procentech hlasů Hillary Clintonová a Bernie Sanders, zatímco jejich spolustraníci Martin O'Malley pouhé procento. Clintonová těsný výsledek čtyř delegátů v její prospěch přijala se zřetelnou úlevou, protože Sanders měl v Iowě podle průzkumů velkou podporu.

Z republikánů zvítězil překvapivě texaský guvernér Ted Cruz, který s 28 procenty hlasů předstihl průzkumy favorizovaného Donalda Trumpa. Realitní magnát je s podporou 24 procent voličů druhý, ale výsledek jej očividně vyvedl z míry. Naopak senátor za Floridu Marco

Muž, který vystoupil ze stínu

Ted Cruz (45) by byl asi nejkonzervativnějším prezidentem moderní doby. Vedení republikánů jej považuje za idealistu, který dává přednost principům před stranickou loajalitou. Prohlásil například, že by zrušil několik ministerstev, mezi nimi energetiky, školství či obchodu. Protože si řadu svých spolustraníků znepřátelil, obsadil by nejspíš vládní posty lidmi z pravicových think tanků. Jeden rezort by prý svěřil svému rivalovi Marku Rubiovi. Jako své hlavní priority uvádí zavedení rovné desetiprocentní daně, „roztrhání“ nukleární smlouvy s Íránem a zrušení Obamovy zdravotnické reformy.

Rubio je považován s 23 procenty za šťastlivce, který se vyhoupl mezi favority.

Úspěchu v lowě dosáhl Cruz poctivým objížděním celého státu, údajně neváhal zastavovat ani u osamělých benzinových pump nebo hřišť, zatímco Trump cestuje vlastním tryskáčem jen na velkolepé předvolební akce. Cruzův vzestup ale dělá vrásky vedení strany, která má obavy, že jako skalní konzervativce odradí voliče.

„Bohu budiž sláva,“ řekl Cruz svým jásajícím příznivcům, „Dnešní večer je vítězstvím obyčejných lidí. Dnešek je vítězstvím odvážných konzervativců!“

Cruz se netají pohrdáním vůči „hlavounům z Washingtonu“, podle něj ztratili kontakt s každodenní realitou běžných lidí.

Deník The Washington Post považuje za skutečné vítěze hlasování v Iowě Rubia a Sanderse. Naopak Trump podle listu dopadl nejhůř: „Prohrál na celé čáře, což platí o to víc, že se celá jeho kampaň zakládá na tom, že on je vítěz.“ List USA Today pak vývoj shrnuje: „Jestli nás posledních osm měsíců něco naučilo, pak je to fakt, že se politická scéna může navzdory všem předpovědím dramaticky změnit.“ **NÁZORY str. 12**

VZHŮRU NOHAMA. Těsný výsledek voleb v lowě přinutil volební štáb Clintonové změnit plány. Původně měl volební vítězství Hillary prezentovat její manžel Bill Clinton s dcerou Chelsea a jejím manželem. Místo toho stála při oznamování konečného výsledku rodina jen stranou po boku Clintonové. Clinton přitom podle novinářů chvíli držel logo kampaně své ženy vzhůru nohama.

Foto: ctk

POSTRACH. Komáři druhu *Aedes aegypti* na Petriho misce pod mikroskopem pracovníků ústavu Fiocruz v Recife v brazilském státě Pernambuco.

WHO: Virus zika by se mohl rozšířit i do Afriky a Asie

Virus zika, který pravděpodobně způsobuje vývojovou poruchu mozků lidských plodů, by brzy mohl začít ohrožovat i obyvatelstvo Afriky a Asie. Uvedla to Světová zdravotnická organizace (WHO), která už v pondělí vyhlásila kvůli viru světový stav nouze.

Nejdůležitější je podle WHO nyní zabránit rozšíření viru zika do Afriky a Asie, tedy na kontinenty s nejvyšší porodností na světě. V Latinské Americe je třeba dobře informovat těhotné ženy, jak se chovat, aby se nakažení nemocí vyhnuly. Virus zika přenášený komáry druhu *Aedes aegypti* pravděpodobně způsobuje mikrocefalii, tedy vývojovou poruchu, která předčasně ukončuje růst mozku lidského plodu.

Podle WHO se sice spojení ještě zcela nepotvrdilo,

dokud se ale nepotvrdí opak, je třeba virus za viníka poruchy považovat. Proti viru dosud neexistuje účinný lék a ani vakcína. Podle WHO je její výroba otázkou spíše let než měsíců. Zatím nejsou jasné všechny způsoby, jimiž se virus přenáší. Vedle komářího bodnutí to může být podle WHO patrně i pohlavní styk. Zatím ale nebyl potvrzen ani jeden případ přenosu z člověka na člověka.

Při boji s šířením viru zika chce WHO využít zkušenosti z boje s ebolou. Stav nouze, který od pondělí platí kvůli viru zika, WHO naposledy vyhlásila v roce 2014 právě kvůli epidemii eboly. Čelila tehdy kritice, že na šíření viru, který v západní Africe zabil přes jedenáct tisíc lidí, zareagovala příliš pozdě. /ctk/

Tusk představil evropský krok k dohodě s Brity

■ Za dobrý základ ke kompromisu označil Donald Tusk návrh dohody upravující vztahy EU a Británie.

Text dohody, která má nově definovat vztah Velké Británie a EU, včera zveřejnil stálý předseda Evropské rady Donald Tusk. Dokument, kterým se ještě tento měsíc bude zabývat summit EU, je podle Tuska dobrým základem ke kompromisu.

V nejsledovanější oblasti volného pohybu osob je nutné plně respektovat stávající unijní smlouvy, zdůraznil Tusk. Podle návrhu by tak měla Evropská komise (EK) navrhnout nová pravidla ustavující „záchrannou brzdu“ umožňující členské zemi

reagovat na výjimečnou situaci spojenou s příchodem pracovních sil z jiných států EU. Mezi texty, jež Tusk zveřejnil, je i návrh vyjádření EK, podle níž podobná „výjimečná situace“ v Británii existuje už nyní. Za onu brzdu by tedy mohl Londýn zatáhnout okamžitě.

Součástí legislativních změn v této oblasti má být také nová úprava ztěžující znouzívání přídavek na

děti a „export“ těchto dávek z Británie do jiných zemí EU.

„Být, či nebýt spolu, to je otázka, již musí zodpovědět nejen Britové, ale i 27 ostatních členů EU,“ upozornil Tusk. Některé země unie mají od počátku velký problém právě s britskou snahou omezit možnost pracovníků z jiných států EU čerpat některé britské dávky. Kompromisem může být právě ona záchranná brzda. /čtk/

Cameron o návrhu: Dobrý, ale ještě se na něm bude muset popracovat

„Návrh nové definice vztahů ukazuje skutečný pokrok ve všech čtyřech oblastech, v nichž Spojené království potřebuje změnu. Ale zbývá ještě hodně práce,“ reagoval britský premiér David Cameron krátce po zveřejnění návrhu EK. „Pokud s návrhem budou souhlasit všechny členské státy, nám pomůže v lepší kontrole migrace z EU,“ dodala později jeho kancelář. A schválí-li jej brzy, může se podle Camerona referendum o setrvání Británie v unii konat do několika měsíců.

Krátce

Rusku při rozhovorech o Sýrii radikálové nevdá

Rusko souhlasí, aby na rozhovorech o Sýrii byly zastoupeny i radikální skupiny Armáda islámu a Ahrár aš-Šám. Řekl to ruský ministr zahraničí Sergej Lavrov, přičemž zdůraznil, že to ale není uznání jejich legitimacy. Armáda islámu je součástí opoziční vyjednávací komise, která je pověřena zastupovat v rozhovorech zájmy opozice.

Dánsko prodlužuje kontroly na hranicích

Dánská vláda rozhodla, že prodlouží dočasné kontroly na hranicích s Německem o dalších dvacet dní. Podle ministryně pro migraci a integraci Inger Støjbergové (na snímku) stále trvá možnost, že do Dánska bude proudit velké množství migrantů. Kontroly na hranicích jsou nutné

Foto: Reuters

i proto, že je zavedlo i Švédsko, dodala. Opatření bude platit do 23. února.

EU a Spojené státy mají dohodu o výměně dat

Evropská komise a USA dosáhly dohody o transatlantické výměně dat, jež má zaručit ochranu dat evropských občanů a zároveň dát právní jistotu firmám. Bude existovat písemný závazek, že u dat převáděných z EU do Spojených států je vyloučeno jejich hromadné sledování zpravodajskými službami. V USA proto vznikne ombudsmanský úřad, nezávislý na bezpečnostních službách. /čtk/

A161000576

INZERCE

A teď tu vládnu já! Hyundai Tucson

Hyundai Centrum Praha
Českokobrodská 42, Praha 9

T +420 281 040 011

E hyundai@hyundaipraha.cz

www.hyundaipraha.cz

Otevírací doba

Po – Pá: 7.00 – 19.00 So: 9.00 – 15.00

Hyundai Tucson – kombinovaná spotřeba: 4,7-7,6 l/100km,
emise CO₂: 119-177 g/km

* Akční nabídka se vztahuje na vybrané vozy objednané u participujících autorizovaných prodejců Hyundai a platí do odvolání.

Tvář dne

„ Skončili jsme druzí a chci vám něco říct: Jsem poctěn, skutečně poctěn a chci pogratulovat Tedovi,

řekl kandidát na republikánskou prezidentskou nominaci Donald Trump

str. 10

Foto: Reuters

Komentář

Radek Palata

Pět favoritů a dvě překvapení

Ve startovním poli amerických prezidentských voleb začíná být těсно. Z Iowy vzešlo pět favoritů na prezidentskou kandidaturu s překvapivě velmi vyrovnanými šancemi. Usuzovat, kdo by nakonec mohl v prezidentských volbách zvítězit, by bylo velmi předčasné. Jednou věcí je získat stranickou nominaci a ještě zcela jinou porazit protivníka v listopadové volbě prezidenta.

U demokratů došlo v Iowě k zajímavému souboji: Hillary Clintonové brázdící střední stranické proudy tu tvrdě šlapal na paty představitel krajně levé partajní části Bernie Sanders. Předvolební průzkumy vyrovnaný střet naznačovaly, ale takový „masakr“ s vítězstvím Clintonové o pár desetinek přece jen čekal málokdo.

Varování se v Iowě dostalo i republikánskému koni Donaldu Trumpovi, který se ze své pozice nezávislého suveréna dostal během pár měsíců kampaně na špič

popularity. Ta však ještě nemusí být hlavním faktorem, podle něž voliči budou posuzovat jeho předpoklady pro funkci prezidenta.

Úspěch socialisty Sandersa ukazuje, že v Americe je asi více nespokojených, než se zdá. To prokazují i úspěchy vyhraněných typů kampaně na straně republikánů. V Iowě jednoznačně vyhráli představitelé krajně konzervativního proudu, takzvané Tea Party, s krédy izolacionismu a ochranář-

Ani Reagan nebyl politický génius, ale uvědomoval si to a pracoval s tím.

ství – členové Kongresu s hispánskými kořeny Ted Cruz a Marco Rubio získali zlato a bronz.

Stříbrný Trump přes lednový spurt v celonárodních průzkumech dostal v Iowě na pamětnou, protože všichni tři republikáni získali v zásadě stejně, takže žádný superman-stavitel-miliardář přinejmenším v tomto státě nezabral. Velkopodnikatel si za to může sám. Strážce americké politické kultury, kteří mají v Republikánské straně velkou váhu, pobuřuje například xenofobními výroky, ale i celým stylem

kampaně. V Iowě odmítl účast na předvolební debatě s moderátorkou, která ho dříve naštvála dotazem na jeho přístup k ženám. Fakticky tím riskuje přízeň celé poloviny americké populace.

První klání primárek strhují pozornost ke kandidátům, kteří vyniknou. Pokud bude Trump dál mířit spíše dolů, může to s ním nakonec dopadnout špatně. Možná by si měl vzpomenout na někdejší volební heslo Ronalda Reagana, jemuž se ranařským stylem trochu podobá. To heslo znělo „kompetence“. Ani Reagan nebyl politický génius, ale dokázal si to uvědomit a pracoval s tím.

Texasan Ted Cruz, iowský republikánský vítěz, má ale také své slabiny. Jako kazatel hlásá, že něco je rozhodně v nepořádku, ale o praktických krocích k nápravě toho moc neříká. Jako morální maják ale není Cruz k zahazení, což mu bohabojná Iowa dala najevo. Podobně, ale mnohem praktičtěji vystupuje i floridský Marco Rubio. Jeho třetí místo z Iowy by mohlo establishment Republikánské strany vést k jeho podpoře jako třetího vzađu ve vyhroceném souboji dvou favoritů. Uvidíme, jak si Rubio povede a zda mu do srpnového nominačního sjezdu nedejde dech.

Autor je publicista

Glosa

Salámová metoda

Snížení sazby DPH u točeného piva a nealkoholických nápojů je krokem k postupnému zavedení jedné snížené sazby DPH ve výši deseti procent, prohlásil ministr financí. To je vážně dobrá zpráva. Tedy pro ty, kteří ztratili paměť. Je na místě připomenout, že to už tady bylo.

Sníženou deseti procentní sazbu zvýšila pravicová vláda kvůli důchodové reformě. Té, kterou nynější kabinet zrušil. Nehodila se mu do krámu – na rozdíl od vyšších daňových výnosů, které vláda zvesela vybírá dál. Ale nejspíš jen proto, jak tvrdí šéf státní pokladny Babiš, že Sobotkův kabinet je rozpočtově odpovědný. Chápeme, vždycky je dobré nechat si něco pro strýčka příhodu. Tedy pro případ, že by slib enormního zlepšení výběru daní zůstal pouhým slibem. Po salámové metodě sjednocování snížené sazby DPH lze sáhnout vždy, když se to zrovna hodí. Takový postup sice nikoho neurazí, ovšem taky nikoho nepotěší.

Jana Havligerová

NAŠE OBECNÍ NOVINY SE STĚHUJÍ NA INTERNET. MUSÍŠ MÍT RADOST, NE?

CO JSOU NOVINY?

GLASBERGEN

ZVEME VÁS NA

FESTIVAL ZDRAVÉHO ŽIVOTNÍHO STYLU

HUBNEME DO PLAVEK

6. 2. 2016
od 9.00 do 17.00 hodin

TOP HOTEL Praha, Blažimská 1781/4
Praha 4-Chodov

WWW.HUBNEME-DOPLAVEK.CZ

Každou hodinu soutěž o 10 hodnotných cen!

PŘIJĎTE A VYHRAJTE:

Revoluční stroj
Power Plate MY3
v hodnotě 89 000 Kč

Liposukci s Klinikou
YES VISAGE
v hodnotě 120 000 Kč

Výživový plán sestavený
Petrem Havlíčkem
v hodnotě 8990 Kč

PRO PRVNÍCH 500
PŘÍCHOZÍCH KNIHA
JÍDLO JAKO
ŽIVOTNÍ STYL III

PROGRAM

Trendy v jídle a ve fitness

Kurz zdravého vaření

Rozhovor s patronkou projektu Simonou Krainovou

Beseda s výživovým poradcem Petrem Havlíčkem

Profesionální focení s fotografem časopisu Dieta

Proměny, líčení, poradenství

Nabídka speciálního dietního menu v TOP HOTELU

Konzultace s odborníky z Kliniky YES VISAGE

Stánky partnerů

Dětský koutek

9.00 – 9.45

VNÍMEJ SVÉ TĚLO – Petra Munduchová

10.00 – 10.45

BŘIŠNÍ PEKÁČ – Hanka Kynychová

11.00 – 11.45

VNÍMEJ SVÉ TĚLO – Petra Munduchová

12.00 – 12.45

JÓGA – Václav Krejčík

13.00 – 13.45

POWERJÓGA – Kateřina Bílková

14.00 – 14.45

BODYSTYLING – Vlasta Pavlasová

15.00 – 15.45

JÓGA PRO ZDRAVÁ ŽÁDA – Jakub Šamberger

Akci moderuje Zorka Hejdová

VSTUP ZDARMA

GENERÁLNÍ PARTNER

PARTNEŘI

KLINIKA YES VISAGE
ESTETICKÁ MEDICÍNA A PLASTICKÁ CHIRURGIE

RYBÍ OSVĚTA S MICHELINSKÝM HOSTEM.

V rámci lednového gastronomického festivalu Chef Time Fest předvedl na semináři v Makro Akademii a následně v dejvické restauraci Avant-Garde své umění belgický šéfkuchař Filip Claeys. Majitel dvouhvězdrové restaurace De Jonkman v Bruggách představil českým kolegům a později hostům festivalu originální recepty na zpracování v restauracích ne tak často využívaných ryb, jako jsou hejk, mořský jazyk nepravý, makrela či parmice nachová. Jakožto spoluzakladatel spolku North Sea Chefs se snaží podporovat udržitelný rybolov a propagovat zpracování méně známých ryb, které často končí nevyužité jako nechtěná součást úlovku. I díky jeho iniciativě si tak tyto ryby postupně nacházejí cestu na stoly vybraných restaurací nejen v Belgii.

Foto E15 Petr Dasek 2x

JAK NA NÁBOR A MARKETING.

Společnost Mazars a advokátní kancelář Vilímková Dudák & Partners uspořádaly v konferenčních prostorách hotelu Jurys Inn v Praze první ze série seminářů Životní cyklus zaměstnance ve firmě na téma recruitment a marketing. Akce se zúčastnilo 35 odborníků z řad HR ředitelů, manažerů, konzultantů a personalistů. Na snímku vedoucí HR & Payroll services Mazars Jana Bošτίková (vlevo) a HR konzultantka společnosti Vilímková Dudák & Partners Ivana Martinková Folwarczná.

Foto pwt

Foto mazars

DVOJITÉ VÍTĚZSTVÍ. Nejlepším domácím vinařstvím v soutěži Prague Wine Trophy se stal Vinselekt Michlovský, na druhém místě skončilo Château Valtice – Vinné sklepy Valtice a na třetím Vinařství Štěpán Maňák. Ze zahraničních vinařství si nejvíce medailí odneslo kalifornské Francis Ford Coppola Winery. Vinselekt Michlovský získal i cenu Jindřicha Duška pro absolutně nejlepší vinařství Prague Wine Trophy. Tato soutěž je jedinou v ČR, která používá srovnávací metodu hodnocení a hodnotí vína po odrůdách. Devátého ročníku soutěže se zúčastnilo 1242 vín. Zahraničních vín bylo 57 procent a českých a moravských vín 43 procent. Na snímku majitel neúspěšnějšího vinařství soutěže Miloš Michlovský s její organizátorkou Šárkou Duškovou.

Foto avo

EVROPSKÁ CENA PRO ČESKÉHO ČMELÁKA.

Ocenění European Bee Award za laboratorní chov čmeláků pro české zemědělce i zahrádkáře získal v Bruselu výzkumný projekt Český čmelák společnosti Zemědělský výzkum Troubsko. Čeští výzkumníci uspěli mezi 23 posuzovanými projekty z celé Evropy. Český čmelák se zaměřuje na chov druhu, který se přirozeně vyskytuje v naší přírodě a pomáhá řešit stále častější problémy s opylováním. Cenu za účasti člena Evropského parlamentu France Bogoviče převzal se svým týmem ředitel Zemědělského výzkumu Troubsko a místopředseda Asociace výzkumných organizací Jan Nedělník (třetí zleva). Pravidelně vyhlašovaná soutěž má podporu Evropské organizace vlastníků půdy a Evropské asociace zemědělské techniky.

Foto afi

JUBILEUM A KŘEST. Nevládní nezisková organizace Sdružení pro zahraniční investice oslavilo 20 let existence. Na slavnostním večeru za účasti investorů, velvyslanců a ekonomických radů, který uspořádalo sdružení v pražské Žižkovské věži, zavzpomínali bývalí předsedové AFI na minulých úspěších. Ohlédlí se za vývojem investic, připomněli měnící se postoje vlády k investičním podmínkám a pokřtili unikátní publikaci Investors' Guidebook, která poskytuje přichozím investorům komplexní aktuální informace o podmínkách investování v ČR (na snímku třetí zleva zakladatel AFI Jan Amos Havelka, pátý zleva současný předseda Kamil Blažek). AFI si klade za cíl podporovat přímé zahraniční investice a kultivovat české podnikatelské prostředí, úzce spolupracuje s agenturou CzechInvest, ministerstvem průmyslu a obchodu a dalšími veřejnými i soukromými institucemi. Zaměřuje se také na podporu spolupráce mezi firmami a akademickou sférou.

E15.CZ

Zažila vaše společnost něco významného?
Pište nám na lide@e15.cz

Počet fanoušků netypických animáků výrazně roste

■ V polovině února přijede **Tomm Moore** na festival v Berlíně vyprávět o práci ve svém irském studiu Cartoon Saloon. V prosinci si ze stejného města odvezl Evropskou filmovou cenu za nejlepší animovaný snímek díky pohádce *Píseň moře*. Baladický příběh o tuleních vilách vycházející z irských mýtů, který úspěšně prošel českými kiny a vyšel už i na DVD, devětatřicetiletému filmaři loni zajistil také jeho druhou nominaci na Oscara.

Iva Přivřelová

EB Příběhy tuleních vil nějak souvisí s vaším dětstvím?

Asi v roce 2007 jsem byl na západním pobřeží Irsku na dovolené. S místními jsem se bavil o tom, jak folklor dřív ochraňoval krajinu, protože lidé věřili, že tohle je kouzelný strom a podobně. Později už byli schopni zabít tuleně, když si mysleli, že tato zvířata stojí za úbytkem ryb. Tehdy jsem si vzpomněl na tulení vily, a když jsem si o nich pak víc četl, došlo mi, že to jsou příběhy o rodinách.

EB Píseň moře je rodinný film, legenda o tuleních vilách zní ovšem dost smutně.

Ano a kvůli tomu bylo těžší najít pro tento film partnery. Po úspěchu mého prvního celovečerního snímku Brendan a tajemství Kellsu s námi mělo zájem spolupracovat hodně lidí, ale ne na tomto projektu, chtěli spíš nějakou komedii. Jenže tulení vily považují za metaforu

Foto: profimedia.cz

ztráty a truchlení, a kdybychom to změnili, ten příběh bychom zničili.

EB Pracujete už na novém filmu?

Samozřejmě. Jmenuje se *Wolfwalkers* (Vlčí chodci – pozn. aut.) a odehrává se kolem roku 1645. Tehdy puritán a lord protektor Oliver Cromwell rozkázal vybit všechny vlky v Irsku, aby ukázal, že může zkrotit zemi. Hlavními hrdiny filmu

budou malá dívka a její otec. Ten má vlky zabít, dívka ovšem objeví, že vlci jsou i lidmi, vlčími chodci, kteří byli podle legendy prokleti svatým Patrikem, když se nechtěli obrátit na víru.

EB Irský folklor je pro vás evidentně bezedná studna nápadů.

Ale po tomhle filmu už s folklorem musím skončit, jinak budu příliš zaškatulován.

¶ Ve Francii jsme byli z návštěvnosti trochu zklamaní, ale to bylo kvůli útoku na redakci Charlie Hebdo, po kterém lidé chodili méně do kina, obzvláště rodiny.

malých studií. Nemyslím si, že by takový typ filmu jako *Píseň moře* vznikl ve standardním studiovém systému.

EB S Píseň moře jste nedávno vyhrál Evropskou filmovou cenu, loni jste byl díky ní i znovu nominován na Oscara. Co pro vás znamená ceny?

Evropské filmové ceny jsou hezké uznání, oslavují evropskou filmařskou komunitu, méně se soustředí na média a víc na řemeslo. Pro *Píseň moře* sezona ocenění s Evropskými filmovými cenami skončila. Její americká premiéra kupodivu proběhla už před tou evropskou. Nakonec se to hodilo, lidé v Evropě už věděli, že jde o film, který byl na Oscarech, a víc mu věřili.

EB Byl jste spokojen s komerčním úspěchem snímku v Evropě?

Přesná čísla neznám, ale většinou jsme dopadli, jak jsme čekali, takže jsme byli spokojeni. Ve Francii jsme byli trochu zklamaní, ale to bylo kvůli útoku na redakci Charlie Hebdo, po kterém lidé chodili méně do kina, obzvláště rodiny.

EB Jak se vám líbí současná animovaná produkce?

Některé počítačové animáky jsou opravdu dobré (jako ty od Pixaru) a mám pocit, že ostatní producenti pak chtějí ošálit rodiče tím, že se snaží, aby jejich filmy vypadaly co nejvíc jako Pixar. Ale přijde mi, že roste počet lidí, kteří chtějí něco odlišného. My měli větší úspěch v USA s *Píseň moře* než s Brendanem a tajemství Kellsu, jako by se diváci vyvinuli. I DVD *Píseň moře* bylo úspěšnější. Distribuovalo ho studio Universal, které bylo tak spokojené s prodejem, že nás požádalo o druhý díl. Ten nápad jsme samozřejmě hned zamítli, ale bylo to dobré znamení.

Autorka je spolupracovnicí redakce

Celý rozhovor na E15.cz

Foto dne

Foto: Reuters

LOVEC DRONŮ. Amsterdamští policisté při řešení problému, jak naložit s drony, které představují veřejné ohrožení, nesáhli kupodivu po řešení z oblasti hi-tech. Posloužil jim vycvičený orel, který elektronického vetřelce zkušeně popadl a strhl k zemi.

Vědci zjistili, že...

... „éčko“ může pomoci v boji s rakovinou

■ Opalovací krémy s UV filtry se možná stanou minulostí. Bude stačit červená pilulka.

Výzkumníci z University of Arizona objevili ochranné vlastnosti přírodního červeného barviva známého jako annatto. Obsahuje totiž bixin, látku, která účinně blokuje vznik určitých typů nádorů kůže.

Zatím tento proces potvrdili jen u myši, výsledky pokusů však prý napovídají, že obdobný proces bude probíhat také u dalších

živočichů, člověka nevyjímaje. Podle vedoucího studie Georga Wondraka bixin buňky stimuluje k vyšší produkci antioxidantů a zvyšuje jejich schopnost

Foto: archiv

ORELÁNÍK. Výtažkem z jeho plodů si brazilští indiáni barví vlasy, těla a látky, aztéctí kněží je přidávali do čokoládových nápojů. Dnes končí v sýrech a margarinech.

opravovat svou DNA, kterou poškodilo ultrafialové záření. Tím se významně snižuje pravděpodobnost, že vznikne nějaká rakovinná buňka a začne se nekontrolovatelně množit.

Barvivo annato – v průmyslovém světě známé jako aditivum E160b – nejčastěji propůjčuje zabarvení sýrům nebo mléčným margarínům. Získává se z vnějšího obalu semínek orelániku latinsky zvaného Bixa orellana. Ve velkém množství však může u citlivých jedinců způsobovat alergie nebo ekzémy a podle klasifikace

Evropské unie není vhodné pro malé děti.

Vědci se nyní chystají ověřit působení bixinu na lidské buňky. Celý proces testování a hlavně povolování by se mohl významně zrychlit skutečností, že annato je už schváleno pro použití v potravinářství.

V neposlední řadě pak vyvstává otázka, zda se neblíží přelom v tom, jak se lidé chrání před působením slunečních paprsků. Místo opalovacího krému by už brzy mohli jen polykat pilulky. Ať už to dopadne jakkoli, vědci míní, že do pěti let bude jasno. /msc/